

УДК 339.137.2:330.341.1

Шитікова Л.В.¹, Шимко В.М.²

¹ канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр.БТЕ-0811 НУ «Запорізька політехніка»

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЯК ДЖЕРЕЛО ІННОВАЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Конкурентоспроможність підприємства - поняття є комплексним, і включає у собі як перевагу над конкурентами над ринком, задоволення попиту покупців, так й здатність адаптуватися до змінних умов довкілля.

Можна дослідити за такими напрямками конкурентоспроможності підприємства [1]:

1) конкурентоспроможність підприємства як здатність підприємства:

- успішно розвиватися в умовах конкурентної боротьби;
- адаптуватися до змін довкілля;
- забезпечувати певний рівень конкурентних переваг;
- протистояти конкурентам (найкраще задовольняти потреби споживачів та ефективно здійснювати виробничу діяльність, досягаючи мети, що стоять перед підприємством;
- проектувати, виготовляти, збувати привабливі для споживача товари (продукцію) чи послуги конкурентних умовах;
- виробляти та реалізовувати конкурентоспроможну продукцію;
- ефективно розпоряджатися власними та позиковими ресурсами в умовах ринку;

2) конкурентоспроможність підприємства як характеристика ефективності роботи підприємства:

- відображає рівень ефективності використання ресурсів проти конкурентами;

- ефективність задоволення потреб клієнтів у порівнянні з конкурентами;

3) конкурентоспроможність підприємства як перевага перед конкурентами - щодо інших підприємств даної галузі в країні та за її межами.

У літературі розрізняють чотири основні рівні конкурентоспроможності підприємства [2]:

1 рівень - зусилля підприємства, що спрямовані на випуск продукції, потреби споживача не враховуються;

2 рівень – прагнення продукції підприємства відповідати стандартам, які були встановлені на ринку;

3 рівень - розширення займаної частки ринку та поступове отримання переваг у галузі;

4 рівень – підприємство стає лідером ринку.

Успіх у конкурентній боротьбі забезпечує не виробництво, а управління, причому підприємство повністю стає «законодавцем моди» на даному ринку.

Отже, конкурентоспроможність підприємства - це комплексна характеристика, що становить сукупність зовнішніх і внутрішніх чинників, в основі яких формуються довгострокові конкурентні переваги. Конкурентоспроможність підприємства включає безліч аспектів, наприклад якість управління, фінансовий стан організації та інше [3].

Конкурентоспроможність промислового підприємства визначається багатьма чинниками, які мають прямий чи опосередкований вплив і залежать від об'єкта вивчення.

Конкурентоспроможність підприємства знаходить вираз у спроможності:

- вести ефективну діяльність (підприємство ефективно, якщо може видавати максимальний обсяг продукту належної якості з мінімальними витратами та реалізовувати його з мінімальними витратами);

- виробляти конкурентоспроможну продукцію, яка вигідно відрізняється від аналогів конкурентів;

- створювати та утримувати конкурентні переваги (перевага над конкурентами в економічній, технічній, організаційній чи інших галузях діяльності. Наприклад, висока рентабельність, велика ринкова частка, високий обсяг продажів);

- реалізовувати ефективну бізнес-модель (для забезпечення максимального прибутку організації за рахунок використання зовнішніх та внутрішніх ресурсів);

- зберігати і покращувати становище на ринку (розширювати частку ринку, застосовуючи маркетингову стратегію) [4].

Конкурентоспроможність підприємства полягає в оцінці конкурентоспроможності господарюючого суб'єкта на основі комплексного аналізу показників його поточної конкурентоспроможності та конкурентного потенціалу. Конкурентний потенціал організації згаданими авторами найчастіше визначається шляхом оцінки ефективності використання різних ресурсів підприємства за аналогією до продуктових методів. Інтегральний показник конкурентоспроможності підприємства у більшості комплексних методів, розраховується за формулою середньої арифметичної зваженої.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Богацька Н. М., Христич С. Г. Оцінка конкурентоспроможності підприємства. Молодий вчений. 2019. №11. С.455-458 URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/11/99.pd>
2. Богацька Н. М. Особливості оцінки конкурентоспроможності підприємства Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». №4. 2020. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/75.pdf
3. Бугас В. В., Невмержицька С. М., Бугас Н. Р. Економічна сутність конкурентоспроможності та конкурентних переваг підприємства. Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics» №11. 2018. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Bugas-V.-V.-Nevmerzhitska-S.-M.-Bugas-N.-R..pdf>
4. Шапурова О.О. Методи оцінки конкурентоспроможності промислових підприємств. Вісник ХДУ. № 31. 2018 URL: <https://ejournal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/390>